

Warszawa, dn. 2 marca 1992 r.

RPO/88359/92/XII/EK

RPO/95895/92/XII/EK

Pan
Jerzy KROPIWNICKI
Minister
Pracy i Polityki Socjalnej
ul. Nowogrodzka 1/3
00-513 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze

Wpływają do mnie listy osób, które po uzyskaniu prawa do emerytury wyjechały na pobyt stały za granicę do państw, z którymi nie zostały zawarte ani porozumienia, ani umowy międzynarodowe o współpracy w dziedzinie polityki społecznej, a osobom tym Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmawia przekazywania świadczeń do nowego ich miejsca zamieszkania.

W sprawie takiej wystąpiła Pani Z. R., która po przepracowaniu 44 lat i po przyznaniu emerytury wyjechała na pobyt stały do córki mieszkającej w Królestwie Szwecji. Pani Z. R. podjęła taką decyzję, ponieważ mając 77 lat i będąc wdową nie ma w Polsce nikogo, kto mógłby się nią opiekować.

Biuro Rent Zagranicznych ZUS odmówiło podjęcia wypłaty emerytury i przekazywania jej do Szwecji powołując się na brak umowy w dziedzinie ubezpieczeń społecznych, informując jednocześnie zainteresowaną, że jeżeli nie zgadza się z decyzją może wnieść odwołanie do Sądu Wojewódzkiego w Warszawie.

W sprawie tej zajął również stanowisko negatywne Departament Ubezpieczeń Społecznych w kierowanym przez Pana Ministerstwie, który pismem z dnia 29 stycznia 1992 r. znak: U.053-3/R/92 poinformował Biuro, że sprawa Pani Z. R. załatwiona jest zgodnie z przepisami wobec braku umowy przewidującej wzajemnie przekazywanie świadczeń emerytalno-rentowych oraz "...że, brak jest podstaw prawnych (upoważnienia ustawowego) do stosowania wyjątków w powyższych sytuacjach".

Problem Pani Z. R. został opisany na łamach dziennika "Rzeczpospolita" z dnia 11 lutego 1992 r.

Zwróciła się do mnie również rozgoryczona Pani H. T. z M., która wraz z mężem chce wyjechać do Australii, aby na stałe zamieszkać z jedynym synem lecz uzyskała z ZUS wyjaśnienia, że emerytura Jej oraz Jej męża nie będzie przekazywana z powodu braku porozumieci między Polską a Związkiem Australijskim.

Stanowisko ZUS w tych sprawach wydaje się niezbyt jasne, ponieważ Biuro Rent Zagranicznych przekazuje świadczenia zarówno do Szwecji, jak i do Australii.

Natomiast instytucje ubezpieczeniowe Królestwa Szwecji oraz Związku Australijskiego przekazują świadczenia osobom uprawnionym zamieszkałym w Polsce bez pośrednictwa ZUS.

W tej sytuacji uprzejmie proszę Pana Ministra o zainteresowanie się zagadnieniami związanymi z przekazywaniem polskich świadczeń do państw, z którymi nie zostały zawarte ani porozumienia, ani umowy międzynarodowe w zakresie zabezpieczenia społecznego lub wzajemnego przekazywania świadczeń, z uwzględnieniem możliwości wynikających z zarządzenia Ministra Finansów z dnia 22 września 1989 r. w sprawie ogólnego zezwolenia dewizowego (Mon. Pol. Nr 34, poz. 264).

Wydaje się, że przekazywanie przez zagraniczne instytucje ubezpieczeniowe świadczeń bez pośrednictwa ZUS nie może stanowić podstaw do uznania braku wzajemności, o której mowa w tym zarządzeniu.

Oczekuję na informację o zajętych przez Pana Ministra stanowisku.

zał. 1

Z wyrazami szacunku

Prof. dr Tadeusz Zieliński

kk